

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum Vltimvm. De his.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

De his.

PARAPHRASIS.

Ex Legatis pro Ecclesiarum ornamentis, fabrica, luminaribus, vel pro anniversario, vigesimo septimo die, aliisque pertinentibus ad cultum divinum, canonica portio (nisi in fraudem ita legetur, ut Episcopus, vel Parochia defraudetur) deduci non debet.

Notandum. Ex ijs Legatis pijs, quæ hinc numerantur, non solvitur portio Canonica Episcopo, aut Ecclesiæ parochiali. Excipe, nisi in fraudem ita concipiantur legata, quasi sint pro fabrica, pro luminaribus &c. cum tamen testatoris voluntas sit, ut Ecclesiæ absolutè proveniant. Vide, quæ dixi in c. officij 13. hoc. tit.

CAPITULUM I.

in Sexto.

Si Pater.

PARAPHRASIS.

Titius habens filium, & filiam impuberes. Filiam instituit in re certa, & filium in reliquis bonis hæredem fecit, uxori aliqua legavit; adjecit porro, si filia absque liberis decederet, ut filio; sin autem filius prius sine liberis decederet, ut filia; moreretur; denique pauperes hæredes instituens, si utrumque sine liberis mori contingat. Evenit postea, ut post mortem testatoris tum filius, tum filia absque prole morerentur, cum itaque vi testamenti paterni hæreditas pauperibus restituenda esset, mater partem legitimam, & Trebellianicam deducere voluit; sed Bonifacius VIII. his non deductis, bona omnia pauperibus debere respondit, propterea quòd substitutiones filio ad filiam, & filia ad filium, & ab his ad pauperes fuerint pupillares, dire-

cta, non obliqua, quia in substitutionibus (si verbis ac personis convenire possit, ut in nostro casu) semper interpretatio facienda est, potius, ut dicitur, recta, quam ut obliqua, tamen interdum substitutio directa ad fideicommissariam, seu obliquam ex causa tractatur; neque verò mirum est, mater à portione legitima excludi, quia si ipse filius, aut filia non possit in hoc testamento matrem legitimam portionem percipere, pater tamen in testamento, quod filio, aut filia impuberi facit, mater omnino excludere non prohibetur, cum istud testamentum pupillare patris testamenti pars quadam esse censetur.

SUMMARIUM.

1. Si hæredi necessario res certa relicta sit, censetur in ea institutus hæres.
2. Verba communia in testamento substitutionem, an substitutionem significent, ex varijs conjecturis determinantur.
3. Num substitutus hæreditatem accipiat, si pater filio impuberi instituit, & hic post pubertatem accipere moriatur?
4. Utrum Trebellianica de dote pupillæ hæreditate restituenda pars censetur?

Notandum primum. Si hæredi necessario res certa relicta sit, censetur in ea institutus. Ita sumitur ex hoc c. dixi de hoc in c. Raynuitius.

Notandum secundum. Verba ista libera, institutus, moriatur Titio, vel moriatur pauperibus, communia substitutionem verba sunt, ita, ut quantum est ex verborum, tum directam, tum obliquam significare possint substitutionem. Ita sumitur ex hoc c. & notat hic Francus n. 19. de disp. 155. n. 8.

Notandum tertium. Verba communia (si materia, & personæ subditæ patentes, nec aliundè ostendi possit aliam testatoris mentem) potius intelligi debent, ut directam, quam ut obliquam substitutionem.